

آینه

بحرینو اسلامی

روحانیت وعزاداری‌ها

● **مسیح مهاجری**... با وضعیتی که اکنون عزاداری‌ها با حضور «مداحان جدیدالاختراع» پیدا کرده، نته‌ها نمی‌توانیم این مکتب پرافتخار را از طریق عزاداری‌ها حفظ کنیم بلکه به سرعت آن را از دست می‌دهیم. نفوذ «مداحان جدیدالاختراع» این روزها از عرصه عزاداری‌ها فراتر رفته و حتی مجالس ترحیم را نیز قبضه کرده‌اند به‌طوری‌که در بسیاری از این مجالس از قرانت قرآن و وعظ و خطابه خبری نیست و همه چیز به مداحانی سپرده می‌شود که مقداری اشعار بی‌محتوا می‌خوانند و حداکثر همتشان این است که جگر صاحبان عزا را آتش بزنند تا نفوذ و شهرت بیشتری به دست بیاورند. فلسفه وجودی برگزاری مجالس ترحیم برای اموات این است که با تلاوت آیات قرآن و موعظه توسط افراد عالم و با معنویت و حضور مردم، اولا تسکینی برای آلام صاحبان عزا حاصل شود و ثابیا حصار موعظه بشوند... متأسفانه این مجالس اکنون دچار دگرگونی‌های عجیبی شده که هیچ‌یک از این خروجی‌ها را ندارند ...

کیمیا

سوچی: دلقکی در سیرک صلح

● **محمد صرفی**... برخورد کشورهای غربی با میانمار و سوچی نیز جالب است. تعفن ماجرا بیش از آن است که بتوان آن را پوشاند، پس باید حیل‌های دیگر به کار بست. مهم‌ترین نکته آن است که از اقدام عملی برای توقف این جنایت هیچ خبری نیست و شواهد نشان می‌دهد خبری نیز نخواهد شد. در موضع‌گیری‌ها نیز با وجود انتقاده‌ها به سوچی، به‌طرزی موزیانه او را برتره می‌کنند و مدعی هستند گرچه او رهبری میانمار را به دست دارد اما قدرت واقعی در دست ارتش این کشور است و از این منظر نباید او را مسئول این وضعیت دانست؛ هرچه زمان بیشتر به پیش می‌رود، دنیا ماهیت جنگلی خود را بیشتر آشکار می‌کند. جنگلی که قهرمانان صلح آن شیمون پرز، اسحاق رابین، مناحیم بگین، باراک اوباما و آنگ‌سان سوچی هستند ...

تاملی در «رفتارهای ثبات‌زای ایران»

● **بدالله جوانی**... عامل اصلی بی‌ثباتی و ناامنی در منطقه، آمریکایی‌ها هستند. آمریکایی‌ها با متهم‌سازی ایران به‌عنوان کشوری که رفتارهای ثبات منطقه را بر هم زده، به دنبال فریب افکار عمومی هستند. آمریکایی‌ها از طریق این اتهام، می‌خواهند با نفوذ منطقه‌ای ایران مقابله نمایند... تثبیت قدرت و نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی، تثبیت و تقویت روزافزون این جبهه مردمی را در پی خواهد داشت. جمهوری اسلامی از حقوق، منافع، امنیت، استقلال و عزت تمامی ملت‌های این منطقه حمایت می‌کند. هم‌گرایی این ملت‌ها با محوریت جمهوری اسلامی مقدمه‌ای به وحدت امت اسلامی و پایان‌بخش سلطه اجانب بر کشورهای مسلمان منطقه است. آمریکایی‌ها با متهم‌سازی ایران و اعمال ترحیم‌ها می‌خواهند در این روند اخلاا ایجاد کنند.

سازش

پلیس بد، پلیس خوب در پرورنده هسته‌ای

● **سیدمسعود شهیدی**... در طول مذاکرات هسته‌ای، بارها دیدیم‌های ما در دام تاکتیک پلیس بد، پلیس خوب افتاده و هنوز هم باور نکرده‌اند راهبر عالم‌نامه امام و رهبر، که آمریکا را شیطان بزرگ معرفی کردند، خشتی‌کننده این تاکتیک‌ها و این فریبکاری‌هاست. در دولت اصلاحات، که آقای روحانی رئیس تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای بود، آمریکا نقش پلیس بد را داشت و اروپا نقش پلیس خوب؛ یکی تهدید می‌کرد و دیگری تطمیع و دولت در دام این بازی افتاد. دچار خطا در محاسبه شد، به وعده دشمن اعتماد کرد، امتیاز بزرگی به پلیس خوب داد و موافقت کرد چند سال فعالیت قانونی هسته‌ای ایران تعلیق و مراکز هسته‌ای پلمب شود. در پایان مدت تعلیق که قرار بود پلیس خوب، فعالیت قانونی هسته‌ای ما را به رسمیت بشناسد، نقاب از چهره برداشت و با کمال وقاحت، خواستار تعلیق دائمی شد...

اعتراض

قتل‌عمدا در ج‌ه‌بندی کنیم

● **عباس عبیدی**... این نقد متوجه اصل قصاص نیست، بلکه متوجه تقسیم‌بندی محدود انواع قتل‌هاست. پیش از انقلاب هم قتل‌های جنایتکارانه و با سبق تصمیم با مجازات اعدام همراه بود ولی قتل‌های اتفاقی که ناشی از تصمیم قبلی نیست یا بنا به ملاحظات رخ داده و چه‌بسا ممکن بوده جای قتل و مقتول عوض شود و مقتول نیز در وقوع قتل نقش سببی داشته است را می‌توان از شمول قصاص خارج کرد و مجازات‌های ۱۵ سال و ۲۰ سال بدون غفو برای آن منظور داشت. پیامب منصف باشیم. اگر قاتل اتنا برادر هر یک از ما بود، به احتمال فراوان خودمان هم حاضر می‌شدیم طاب‌دار را بر گردن و ییندازیم و از اعدامش استقبال می‌کردیم، حداقل اینکه معترض نبودیم و آن را حق او می‌دانستیم. حال اگر این افسر نیروی انتظامی برادر ما بود یا حتی کسی که به دست او کشته شده برادر ما بود، آیا می‌پذیرفتیم که برای چنین اتفاقی او را اعدام کنند؟

politics@sharghdaily.ir

مطالب ارسالی از طرف خوانندگان، هر پنجشنبه، در صفحه «مخاطبان شرق» منتشر می‌شود. مطالب مخاطبان برای اینکه قابلیت چاپ را در این صفحه داشته باشد، باید همراه نام، مشخصات، شماره تماس نویسنده و تا آنجا که ممکن است به صورت خلاصه با درج عنوان به آدرس

politics@sharghdaily.ir ارسال شود.
دبھی است انتخاب متن‌های قابل انتشار، برعهده گروه سیاسی و مدیریت

روزنامه خواهد بود؛ اما اسامی همراهان و مخاطبانی که مطالب خود را برای «شرق» ارسال کرده‌اند و موفق نشده‌ایم

مطالب‌شان را منتشر کنیم، در همین صفحه ذکر خواهد شد.
روزنامه در ویرایش و تلخیص مطالب آزاد است.

راهکار اصلاحات برای حفظ سرمایه‌های اجتماعی

قاسم براهویی

فعلی با تن‌دادن به اقتضائاتی خاص و پوشیدن لباس مصلحت بوده است، به تعبیر دیگر اصلاح‌طلبان امکان آن را نداشتند که با نمایندگان واقعی خود به عرصه سیاست‌ورزی بازگردند و ناگزیر بودند از چهره‌های دیگری که حداقل با بعضی از مفاهیم گفتمانی آنها همدلی داشتند، به قدرت برسند. این موضوع در عمل تبعاتی داشته که مهم‌ترین آن برآورده‌نشدن بخش زیادی از مطالبات اصلاح‌طلبان از سوی دولت بوده است. هواداران اصلاحات با درنظرگرفتن توصیه بزرگان و فعالان سیاسی این جریان، به دولتی رای دادند که حداقل در

تفسیر «جهانی عاری از خشونت» در گفتمان اصلاح‌طلبی

محمد خان‌رور

دولت اصلاحات تلاشی در راستای رد و باطل‌کردن نظریه جنگ تمدن‌ها بوده است. گفتمان اصلاح‌طلبی معتقد است در نظریه جنگ تمدن‌ها، تمدن‌ها در رقابتی خون‌بار و تخصّص‌آمیز تلاش می‌کنند تا از یکدیگر سبقت گرفته‌ه و بر یکدیگر مسلط شوند. در چنین فضایی، جهان سرشار از تخصّص و دی‌گرایی و اضطراب خواهد شد. وضعیتی سراسر خشونت‌بار و آنتاگونیستی که در آن هر یک از طرفین تلاش می‌کند تا با حذف «دیگری»، شرط تحقق «خود» را در نابودی «غیرش» بداند.

گفتمان اصلاح‌طلبی لازمه توسعه فرهنگ صلح در عرصه جهانی را پرهیز از سلطه‌جویی، یک‌جانبه‌گرایی، تقابل و حذف می‌داند. از نظر این گفتمان، هیچ قوم و فرهنگی را با استناد به هیچ استدلال فلسفی، سیاسی و اقتصادی نمی‌توان در حاشیه قرار داد. استقرار و توسعه مدنیت در صحنه جهانی در گرو گفت‌وگو و تعامل میان تمدن‌ها و فرهنگ‌ها با سلاقی و نظرات متفاوت است. گفت‌وگوی تمدن‌ها به دنبال ارتقای مناسبات بین‌المللی و خلق دنیایی عاری از خشونت، تبعیض و سلطه و تلاشی برای تحکیم صلح پایدار و همزیستی است. در واقع یکی از کارویژه‌های اصلی گفت‌وگوی تمدن‌ها، ترسیم و محقّق‌کردن جامعه مدنی بین‌المللی و تبدیل ستیز و تخصّص میان فرهنگ‌ها و تمدن‌ها به تفاهم و صلح از طریق گفت‌وگو و تبادل‌نظر در موضوعات مشترک و تأکید بر ارزش‌های مشترک بشری و رفع سو‌تفاهم‌ها و جایگزینی دیالوگ به‌جای مونولوگ است. گفت‌وگوی تمدن‌ها و سیاست تنش‌زدایی مطرح‌شده از سوی گفتمان اصلاح‌طلبی تلاشی همه‌جانبه برای از‌میان‌بردن توهم بسیار وحشتناک جنگ تمدن‌ها است؛ زیرا در تفرّج کرد تمدن‌ها، دشمن بزرگی در عرصه جهانی وجود دارد که باید با آن به ستیز و درگیری پرداخت. گفت‌وگوی تمدن‌ها رستگاری و خیر همه بشریت را در تنش‌زدایی و دوری از ستیز و درگیری می‌بیند. گفتمان اصلاح‌طلبی معتقد است که تنظیم روابط میان کشورها براساس تخصّص محض یا آنتاگونیستی حاصلی جز خشونت، تنش و نابودی نداشته و ادامه ستیز و درگیری پیوسته در عرصه جهانی باعث بی‌تعادلی و حذف دیگر فرهنگ‌ها و به‌بازآوردن نتایج دهشتناکی خواهد شد. به‌باور گفتمان اصلاح‌طلبی، جمهوری اسلامی ایران با طرح ایده گفت‌وگوی تمدن‌ها و فرهنگ‌ها و تنش‌زدایی به جهانیان اعلام کرده است که با هیچ‌کس و هیچ‌جا سر جنگ و ستیز نداشته و خواستار روابط دوستانه توأم با احترام متقابل و رقابتی سازنده در عین وجود اختلاف‌هاست.

با این اوصاف به نظر می‌رسد که در وضعیت کنونی همچنان ایده گفت‌ووی تمدن‌ها و فرهنگ‌ها می‌تواند به‌عنوان الگویی کارآمد و کارساز و به‌عنوان مجرا و نقشه راهی برای پایان‌دادن به ستیز و درگیری و خلق «جهانی عاری از خشونت» مورد استفاده‌هاست. جهانیان قرار گیرد. به‌ثمررسیدن مذاکرات طلانه مدت میان ایران و شش قدرت جهانی و در نهایت توافق بین‌المللی بر سر برنامه هسته‌ای ایران را می‌توان به‌عنوان نمونه و نیز نشانه بسیار مهمی از کارآمد و کارسازبودن الگوی گفت‌وگو دانست که دولت روحانی (دولت تدبیر و امید) در روند مذاکرات تواضعی از آن بهره کافی را برد و از حجم تنش و تهدیدها علیه ایران بکاهد. «جهانی عاری از خشونت» همان جهانی است که در اندیشه و شعر سعدی نیز تجلی یافته است:

«بنی‌ادم اعضای یک پیکرند/ که در آفرینش ز یک گوهرند/ چو عضوی به درد آوَرَد روزگار/ دگر عضوها را نماند قرار».

نظام بین‌الملل پس از جنگ جهانی دوم در حال ورود به یک مرحله سوم است. در خلال جنگ سرد، جهان با حضور آمریکا و شوروی سابق یک نظام دوقطبی داشت؛ از یک سو شوروی سابق و از سوی دیگر آمریکا قدرت را بین خود تقسیم کرده بودند.

در سال ۱۹۹۱ پس از فروپاشی شوروی سابق، جهان با یک اَبَرقدرت غالب به مدت دو دهه تبدیل به یک جهان یک‌قطبی شد؛ گرچه آمریکا امروز نیز یک ابرقدرت یا تنها قطب در جهان است؛ ولی قدرت او در حال افول است؛ زیرا قدرت دولت‌های دیگر در حال افزایش است و در نتیجه منتهی به جهانی با قطب‌های بیشتری شده است. قدرت‌های منطقه‌ای مانند چین و روسیه درصدد افزایش نفوذ منطقه‌ای خودشان هستند. روایط بین‌المللی بی‌ثبات‌شده و تمرکز بر سیاست امنیتی و در نتیجه پیمان‌های امنیتی افزایش پیدا خواهد کرد. تحولات امروز در روابط بین‌الملل نشان می‌دهد با جهانی چندقطبی روبه‌رو هستیم و ویژگی چنین جهانی زایش بحران‌های پی‌درپی به دلیل تعدّد بازیگران سیاسی و اقتصادی و تأمین منافع آنها است. جهان چندقطبی از نظام دوقطبی و تک‌قطبی بی‌ثبات‌تر است؛ به‌همین‌دلیل بروز درگیری‌های نظامی و بحران‌های منطقه‌ای و بین‌المللی یکی از دغدغه‌های هرروزه جامعه بین‌الملل شده است.

جهان چندقطبی امروز

واژه‌های تک‌قطبی، دوقطبی و چندقطبی برای تبیین ساختارهای قدرت روابط بین‌الملل به کار می‌روند. در یک نظام تک‌قطبی، یک قطب یا یک ابرقدرت برای سلطه بر دولت‌های دیگر، دارای قدرت است. در یک نظام دوقطبی بین‌المللی دو قدرت وجود دارند و دولت‌های دیگر اغلب در صَف‌بندی و جناح‌بندی خودشان را در کنار یکی از این دو قطب قرار می‌دهند. در یک نظام چندقطبی، دو یا چند قدرت وجود دارند که قابلیت داشتن سلطه بر دولت‌های دیگر را دارند. از زمان جنگ جهانی دوم، جهان تحت نظام دوقطبی و تک‌قطبی به سر برده است. ابتدا جهان تحت جنگ سرد با آمریکا و شوروی به‌عنوان دو ابرقدرت به سر می‌برد و سپس آمریکا به‌تنهایی جهان را تبدیل به یک جهان تک‌قطبی کرد که به‌عموماً با عنوان صلح آمریکایی از آن یاد می‌شود.

فرید زکریا استدلال می‌کند که ما اکنون در حال زندگی‌کردن از طریق تغییر قدرت سوم بزرگ یعنی تغییر دوران مدرن یا ورود به جهان چندقطبی هستیم. زکریا چنین بحث می‌کند که تغییر قدرت سوم بزرگ از «ظهور بقیه» نیست می‌گیرد. ظهور بقیه، جمله‌ای است که درباره رشد کشورها یا ظهور بازارهای جدید خارج از غرب به کار می‌رود که هسته اصلی آن به اصطلاح کشورهای BRIC هستند. BRIC که مخفف نام چهار کشور برزیل، روسیه، هند و چین است، قدرتمندترین رقیب به‌عنوان قطب‌های آینده در جهان قطبی هستند. دیگر قطب‌های بالقوه شامل اندونزی، ژاپن، کره‌جنوبی و اتحادیه اروپایی می‌شود. این تحول قدرت بزرگ با «ظهور بقیه» بیشتر براساس عوامل اقتصادی شناخته می‌شود. پیش‌بینی‌های مربوط به پایان تک‌قطبی با صلح آمریکایی خیلی بیشتر از پدیدارشدن بحران مالی سال ۲۰۰۸ صورت گرفت. چارلز کراتامر در اوایل سال ۱۹۹۱ پیش‌بینی کرده بود که نظام تک‌قطبی آخرین نفس‌های خود را می‌کشد؛ درحالی‌که غرب از رشد اقتصادی پایین، نرخ بی‌کاری بالا و بدهی همه‌گیر رنج می‌برد، کشورهای غیرغربی

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

کیمیا

- مقام معظم رهبری: دوستی با مردم اسرائیل حرف غلط و بوجی است
- برگزاری نشست ۵۰+۱: داوم اختلاف‌ها بر سر اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران
- امیر میقانی، فرمانده قرارگاه پدافند هوایی: در زمایش مدافعان آسمان ولایت به همه اهداف خود دست یافتیم
- رحیم صفوی، دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل‌قوا: آمریکا و اسرائیل قابلیت آغاز یک جنگ بزرگ را ندارند
- مظاهری، رئیس کل بانک مرکزی: حذف سه صفر از پول ملی بهترین گزینه است
- محمد سعیدی: هر تحرک خصمانه علیه ایران با پاسخ کوبنده مواجه خواهد شد
- سیاری، فرمانده نیروی دریایی ارتش: دشمن از اقتدار نظامی ایران اسلامی هراسناک است

اعتراض

- انصراف نمایندگان از طرح سؤال از احمدی‌نژاد: در پی سخنان مقام معظم رهبری صورت گرفت
- رحیم‌مشایی، رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری با نوشتن نامه‌ای علنی به مقام معظم رهبری تبعات ولایت خود را از مقام اعلام کرد
- علی کردان، وزیر کشور درخواست کرد: ورود شورای امنیت کشور به سیاست‌های پولی
- کسبای‌زاده، مدیرعامل شرکت ملی گاز: تغییرات این هفته آغاز می‌شود
- سودانی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی خبر داد: مذاکره ایران با ترکمنستان برای کاهش قیمت خرید گاز
- روشنی‌مقدم، قائم‌مقام مدیرعامل سایپا: متن تفاه‌نامه سایپا و پروتون محرمانه است
- سیدمحمد خاتمی با رد برخی اخبار مبنی بر اینکه کاندیدای انتخابات نخواهد شد، گفت: دراین‌باره هنوز تصمیمی نگرفته‌ام

ایران

- احمدی‌نژاد: دولت نهم سنگین‌ترین تکالیف بعد از انقلاب را اجرا می‌کند
- حضرت آیت‌الله سبحانی: باید سرمایه روحانیت را حفظ کرد
- هورست کهرل، رئیس‌جمهور آلمان: موقعیت بین‌المللی ایران ارتقا یافته است
- رحیم‌مشایی، رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری: بیانات رهبر معظم انقلاب، فصل‌الخطاب است
- ابوترابی، نایب‌رئیس اول مجلس: اقدامات دولت نهم دستاوردهای زیادی برای کشور داشته است
- نهادوندیان، رئیس اتاق ایران خبر داد: راه‌اندازی دفاتر اقتصادی بخش خصوصی در خارج از کشور

اقتصاد

- مقام معظم رهبری: نگران رواج‌شدن اخلاق بی‌انصافی در جامعه هستم
- احمدی‌نژاد: قدرت خرید اقشار ضعیف جامعه بیشتر شده است
- علی مطهری، نماینده مجلس: با توجه به فرمایشات رهبری، بحث سؤال از رئیس‌جمهور را دیگر دنبال نمی‌کنیم
- امینی، رئیس کمیته حقوقی خانه احزاب: طرح مجلس برای اصلاح قانون انتخابات، خلاف قانون اساسی است
- عبداللهی، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه: دولت نهم نمی‌تواند با اطمینان تصور کند دوره دیگر هم حضور دارد
- آندره نسترئکو، سخنگوی وزارت خارجه روسیه: ایران باید تصمیمات آژانس و شورای امنیت را اجرا کند

- شمخانی، رئیس مرکز مطالعات راهبردی نیروهای مسلح: باید از منحرف‌کردن فرهنگ جنگ تحمیلی جلوگیری کرد

بحرینو اسلامی

- مقام معظم رهبری: مردم اسرائیل شریک و عامل دست‌مقامات صهیونیست و غاصبان فلسطین هستند
- احمدی‌نژاد: حرف مشایی حرف دولت است
- آیت‌الله‌امامی‌رفسنجانی: همه باید به ایتام و فقرا کمک کنند
- علی لاریجانی در دیدار با رئیس مجلس نمایندگان سوریه: کشورها باید به دنبال یافتن یک راه‌حل دسته‌جمعی برای مقابله با اسرائیل باشند
- آیت‌الله مکارم‌شیرازی: هک شدن سایت‌های مراکز شیعی نشانه نقانیت تشیع است
- میرتاج‌الدینی، عضو هیئت‌رئیس‌ه مجلس: منبع پرداخت یارانه‌ها مشخص نیست

اطلاعات

- مقام معظم رهبری: ملت دهه چهارم انقلاب را به دهه پیشرفت و عدالت تبدیل می‌کند
- احمدی‌نژاد: نوبت عضویت ایران در شورای امنیت فرارسیده است
- علی اکبر ناطق‌نوری: مدعیان دروغین ارتباط با امام زمان افراد شاید هستند
- محمصدی، رئیس کل گمرک ایران: گمرک از لحاظ بودجه و اعتبارات با یک کسری فرایزنده مواجه است